

să se simtă însuflețit, înviat, încordat spre efortări în lucrarea mântuirii. Acest scop al său este fie de a dobândi harul, fie de a-l recâștiga dacă l-a pierdut, fie de a stârni mai tare focul lui, care a început să se stingă – nu numai de a merge la biserică și de a posti. Și rânduiala aceasta exterioară e necesară, însă principalul stă în schimbarea rânduiei lăuntrice. Dacă s-a învrednicit cineva de asta, să mulțumească Domnului; dacă nu s-a învrednicit, mai este timp. Intră în arena mântuitoare a osteneții cu tine însuți – și vei primi. Domnul este aproape. Te vei apropia și tu de El și fără îndoială că va avea loc împreunarea dintre Domnul, Cel Iubitor de împărtășire, și sufletul tău, cel zidit după chipul și asemănarea Lui, care este căutat de El și care Îl caută. Amin.

5 aprilie 1865

44. În aceeași Duminică

De câte săptămâni cântăm: „Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dăătorule de viață“! Și de fiecare dată primim de la Domnul răspuns mângâietor și însuflețitor la pocăință: fie în citirile din Evanghelie, fie în pomenirile legate de Duminici. Lucrarea pocăinței este ceva ca și cum Stăpânul casei șade în cămarile dinăuntru și unii, căutând intrare la El, strigă de afară: „Deschide-ne nouă, deschide-ne nouă ușile!“ Iar Stăpânul casei îi răspunde dinăuntru unuia: „Vino, ușa este deschisă“, altuia: „Vino, ușa nu este zăvorâtă, e doar închisă, deschide-o și intră“, altuia: „Cheia este afară; caut-o, găsește-o, bag-o în lacăt, descuie și intră“. Oameni feluriți, răspunsuri felurite și felurite osteneți pentru a intra: dar toți, intrând pe ușă, merg înăuntru cu îndrăznire, se apropie de Stăpânul casei, se aruncă la picioarele Lui, sunt învredniciți de milostiva Lui îmbrățișare și sunt așezați aproape de El – ca să se mângâie cu această apropiere atotfericitoare. Oare vă este limpede această pildă?

Stăpânul casei este Domnul, Care primește pe păcătoșii ce se pocăiesc și iarăși îi apropie de Sine. Dintre cei care vin la El, cine sunt cei dintâi, care află ușa deschisă? Sunt cei ce după spovedania și împărtășirea dinainte s-au păzit curați de tot păcatul, nu și-au spurcat gândurile și simțămintele cu nici o necurăție și au păstrat nestins focul osârdiei. Cine sunt cei ce au găsit ușa închisă, dar

nu și zăvorâtă? Sunt cei ce câteodată au mai slăbit în râvna de a plăcea lui Dumnezeu, s-au lăsat uneori pradă nepăsării și nelucrării, și cu toate că s-au păzit de păcatele de moarte, nu și-au păstrat întotdeauna curate gândurile și simțămintele înaintea Domnului. Cine sunt cei pentru care ușa e zăvorâtă și cheia aruncată, așa încât mai trebuie și găsită? Sunt cei căzuți în păcate de moarte, care s-au robit patimilor și obiceiurilor păcătoase și prin aceasta au căzut în nesimțire împietrită, în nepăsare și orbire.

De care dintre aceste tagme ținem și noi? De cea în rândul căreia ne vom pune. De prima? Se va găsi, oare, cineva de felul acesta? De a doua? Și aceștia sunt rari. Rămâne să ne punem în rândul celei de-a treia. Fericiți sunt cei dintâi; nu e cu totul rău nici de cei din a doua tagmă; să nu deznădăjduim, însă, nici noi, cei împovărați cu păcatele și încurcați în patimi. Și pe noi este gata să ne primească Domnul, și ne cheamă, și ne primește și ne îngăduie la Sine. Chiar dacă ușa este zăvorâtă și cheia e închisă nu se știe unde, să căutăm și vom găsi; să deschidem ușa și să intrăm la Domnul. Chezașia reușitei este, iată, sfânta Maria Egipteanca, a cărei pomenire se săvârșește astăzi. Pentru ea era cu neputință să se apropie de ușă și să intre pe ea: dar Domnul i-a dăruit înțelepțire ca să poată intra. Să mergem pe urmele ei, și vom dobândi toate.

Ce s-a întâmplat cu ea, că ușa pe care mai înainte nu putea intra i s-a făcut deodată cu puțință de trecut? Doar ea n-a întreprins nimic deosebit. Stătea și ea mai într-o parte și tot stătea și nimeni n-auzea nici un sunet din gura ei – și într-o clipă a mers și a aflat trecere prin ușa care mai înainte era cu neputință de străbătut. Asta înseamnă că în aceeași clipă a aflat cheia, a și deschis ușa și a și înlăturat toate piedicile. Tocmai la această clipă

trebuie să privim și noi mai cu stăruință și să pricepem puterea ei. Ce s-a întâmplat atunci?

Vedeți și voi că pe dinafară pare să nu se fi întâmplat nimic, ci totul s-a săvârșit prin schimbarea lăuntrică a gândurilor și simțămintelor. „Am văzut“, spune ea, „întregul adânc al păcatului și m-a cuprins groaza în urma simțirii mâniei lui Dumnezeu, care era gata să mă lovească pentru păcatele mele. M-a dezgustat patima mea, care mă dăduse pierzării; m-am întors de la ea cu inima și am urât-o – și am dat făgăduință Domnului să nu mă mai întorc la urâciunile dinainte, ci să-I slujesc doar Lui în toate zilele vieții mele, luând-O drept chezaș pe Preacurata Stăpână, Ceea ce L-a născut“. Iată ce s-a întâmplat! Priviți, și veți afla aici și cheia, și descuierea ușii, și deschiderea ei.

Care e cheia de la ușa pocăinței? Simțămintele dure-roase de pocăință: simțământul păcătoșeniei proprii și al vinovăției pentru ea, simțământul mâniei lui Dumnezeu pentru păcate și al groazei de ea, simțământul frângerii inimii și al părerii de rău pentru toate păcatele.

Ce alcătuiește întoarcerea cheii, care descuiе ușa zăvorâtă? Dezgustarea de păcat, urârea lui, întoarcerea inimii de la el către Dumnezeu și lucrurile plăcute Lui.

Ce alcătuiește deschiderea ușii pocăinței? Hotărârea tare și neclintită de a nu ne mai întoarce la faptele netreb-nice dinainte și legământul nefățarnic de a sluji de acum înainte numai Domnului în toate zilele vieții noastre. Iată: recunoașterea păcatelor, frângerea inimii și necazul pentru ele, întoarcerea de la ele către Domnul, împreună cu legământul de a nu mai arăta îngăduință patimilor – și ușa e deschisă.

Dar ce, dacă toate acestea au fost făcute, asta înseamnă că vom și intra îndată? Nu încă, trebuie să primim îngăduința de a intra. Îngăduința aceasta se cumpără prin mărturisirea de către noi a păcatelor noastre și ni se în-

mânează prin dezlegarea de păcate primită de la părințele nostru duhovnic. După aceea, rămâne numai să intrăm, să ne apropiem de Stăpânul casei, să ne învrednicim de îmbrățișarea Lui și de starea în apropierea Lui. Asta se săvârșește prin primirea sfintei Împărtășanii.

Iată, sfânta Maria Egipteanca ne-a arătat care e cheia de la ușa cea zăvorâtă a pocăinței, cum poate fi aflată ea, cum trebuie întoarsă în ușă, cum să descuiem, cum să deschidem și, în cele din urmă, să intrăm. Deci, urmați această cale toți cei ce aveți nevoie. Dar cine nu are nevoie? Să mergem, așadar, cu toții. Nimeni să nu se dea în lături, nimeni să nu rămână în urma celorlalți, nimeni să nu cadă în deznădejde. Pe toți îi cheamă Stăpânul casei și pe toți îi așteaptă. Să mergem, împingându-ne și îndemnându-ne unii pe alții. Să spunem celui care stă pe loc: „Tu de ce stai, nu cumva vrei să rămâi fără fericitul Lui Sânge de-ți înfigi picioarele în pământ și nu te miști din loc? Oare nu strigi și tu împreună cu Biserica, sau strigi numai cu limba, nu și cu inima: *Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață*? De ce stai, deci? Apucă-te de treabă. Totul îți e la îndemână. Puțină osteneală, și vei afla toate, și vei reuși în toate. Iată și cheia: uite cum trebuie întoarsă, uite cum trebuie deschisă ușa și dobândită îngăduința de intrare. Iată, privește prin ușa deschisă celorlalți și brațele Părintești, care stau întinse spre tine și sunt gata să te primească. Oare tot vei mai amâna, privind nepăsător încoace și încolo, pierzând fără folos vremea scurtă și prețioasă?”

Da, fraților, scurtă este deja vremea noastră cea prețioasă! Scumpă vreme e vremea postului și pocăinței: iar din ea nu au mai rămas decât o săptămână și ceva. Ai lăsat-o să treacă: oare o vei mai apuca? Asta o spun celor ce încă nu s-au împăcat cu Domnul și se văd împovărați cu o mulțime de păcate – și o spun ca pe o preîntâmpinare, ca nu cumva cineva, amânând de la o săptămână

mână la alta pregătirea pentru spovedanie și Împărtășanie, să o amâne de tot și în acest post: drept care se va chinui un an întreg sub povara păcatelor și a mâniei lui Dumnezeu care stă să cadă asupra lor. Și încă este bine dacă vom mai trăi până la următoarea vreme bine primită: altfel vom merge nemiluiți și în lumea cealaltă, unde ne vor deschide ușa și fără ca noi să facem ceva pentru asta, dar deja nu spre pocăință, ci ne vor îmbrânci pe ea și ne vor întemnița pentru totdeauna; dincolo de ea nu ne vor mai aștepta brațele Părintești, ci focul cel nestins, viermele cel neadormit și duhurile răutății, ce ne urăsc.

De acestea aducându-ne aminte, să ne grăbim, fraților, a ne deschide ușile pocăinței, așa cum ne-o arată sfânta Maria Egipteanca, cu ale cărei rugăciuni fie ca Domnul să ne înțeleptească în această lucrare atât de trebuincioasă pentru noi. Amin.

21 martie 1865